

Хрестові походи.

Держави хрестоносців.

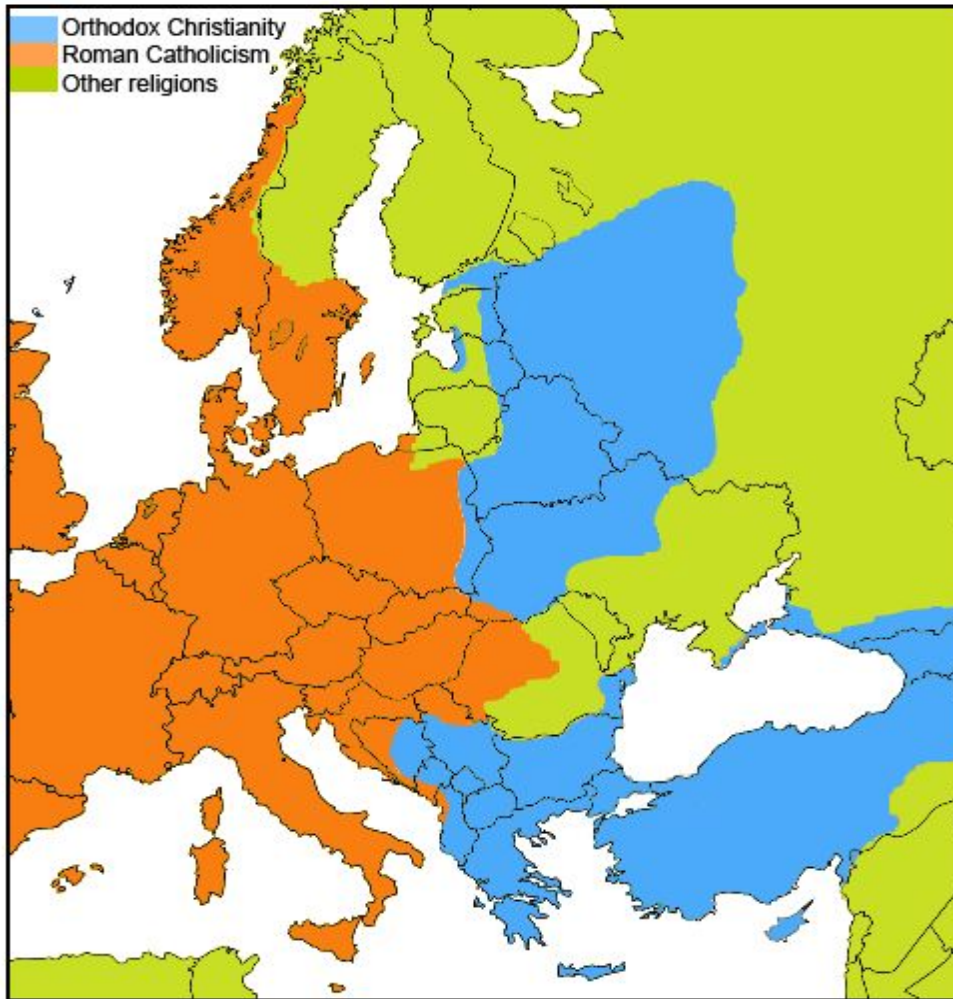
Духовно-рицарські ордени.

1095 - 1291 р.

8 хрестових походів

Поділ церкви **1054** р.

В **1054** р. церква і
весь
християнський світ
розколовся.
ЗАХІДНУ
християнську
церкву стали
називати
КАТОЛИЦЬКОЮ,
СХІДНУ –
ПРАВОСЛАВНУ.

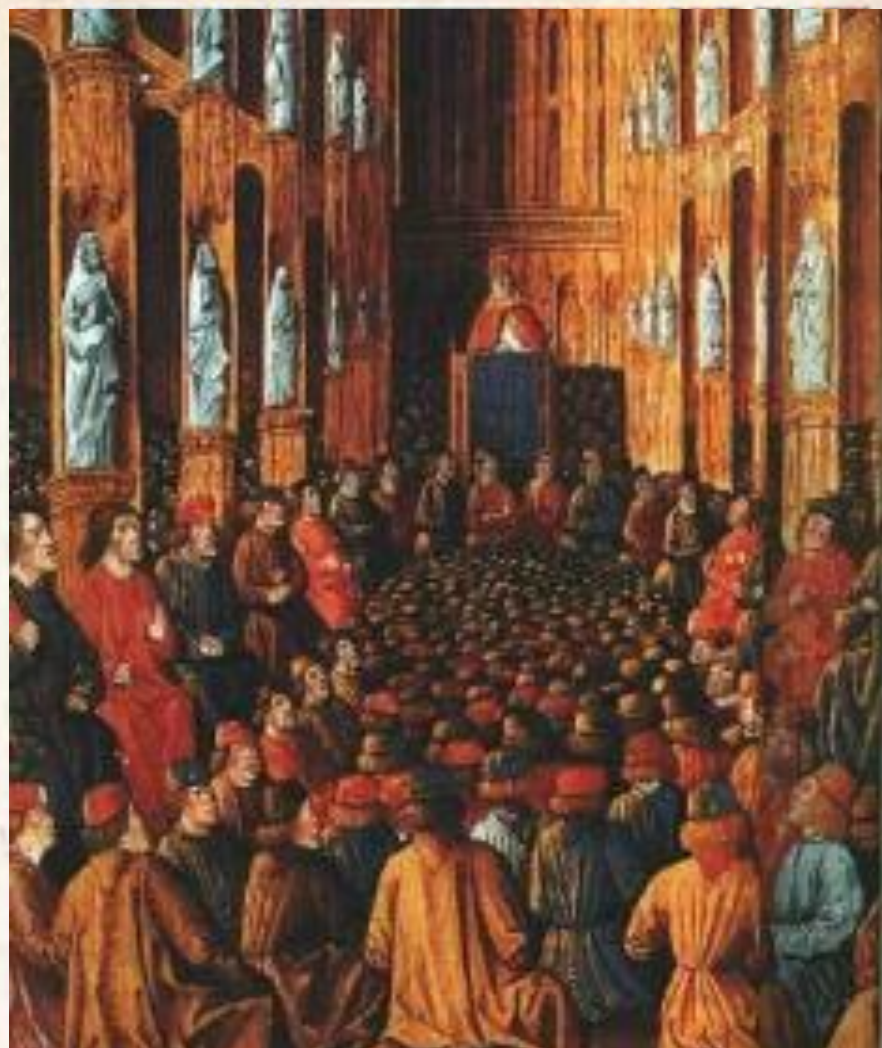
Хрестові походи — організований і підтриманий католицькою церквою масовий військовий рух **XI—XIII ст.**, що здійснювався під гаслом «Визволення Гробу Господнього від мусульман».

*У **1095 р.** у Клермоні Папа Римський Урбан II закликав християн вирушити у східні країни для “визволення Гробу Господнього з рук невірних” — мусульман.*

З ВИСТУПУ ПАПИ УРБАНА II НА КЛЕРМОНСЬКОМУ СОБОРІ

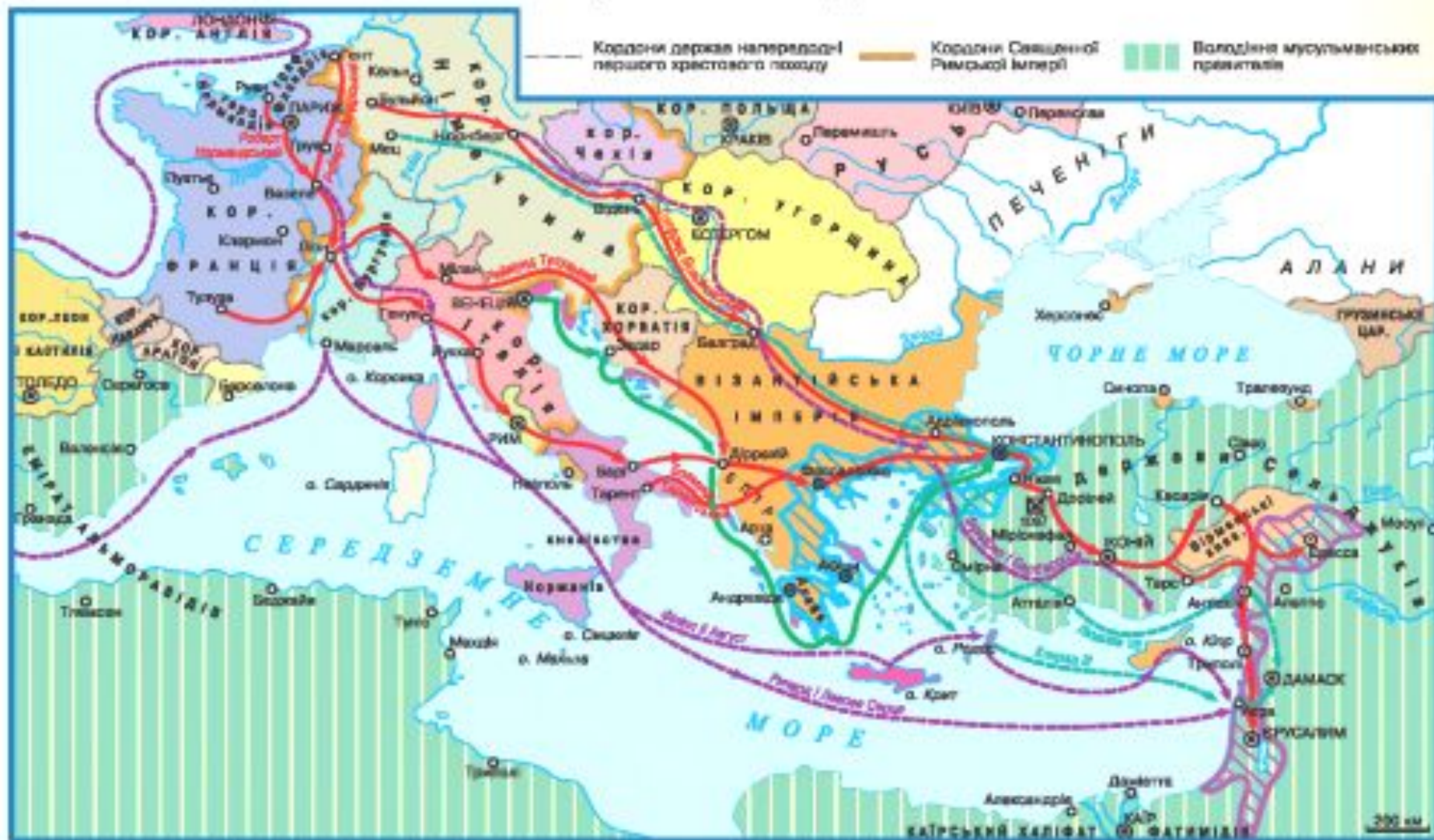
Народ чужоземний, далекий від Бога, спустошив землі християн... а храми Божі знищив. Вас надихає на подвиги велич і слава Карла Великого... та інших властителів. Особливо ж вас закликає свята гробниця Спасителя і Господа нашого, якою володіють нечестиві народи... Вирушайте до Святого Гробу, вихопіть Святу землю в нечестивого народу, підкоріть її собі. Єрусалим... не припиняє молитви, аби ви допомогли йому...

Усім, які йдуть туди, у разі їхньої смерті на суші, чи на морі, чи в бою з поганцями, віднині хай буде відпущення гріхів. Цю обіцянку я даю тим, котрі йдуть як уповноважені Бога.

Папа Урбан II закликає до
походу

Хрестові походи

Перший хрестовий похід (1096–1099 рр.)

- Шляхи окремих лідерських загонів, імена командирів
- Похід з'єднаного хрестоносного війська
- Місце рішучої перемоги хрестоносців над селджуками

Територія держав, що хрестоносці заснували на Сході

- Другий хрестовий похід (1147–1149 рр.)
- Третій хрестовий похід (1189–1192 рр.)

Четвертий хрестовий похід (1202–1204 рр.)

- Похід хрестоносного війська
- Територія Латинської імперії, утвореної на місці колишньої Візантії

Центри окремих володінь

Венеційська республіка та грецькі острови, що перейшли в її власність після Четвертого хрестового походу

ПРИЧИНИ ХРЕСТОВИХ ПОХОДІВ

Звільнення Святої
Землі (Єрусалиму) від
невірних (мусульман)

Прагнення феодалів до
збагачення і захоплення
нових земель

Прагнення католицької
церкви розширити
свій вплив на Сході

Прагнення купців
звільнити торговельні
шляхи зі Сходом
від мусульман

Пошуки кращої долі
бідняками через
епідемії, відсутність
роботи, брак землі

Складіть хронологічну таблицю
«Хрестові походи»

Подія	Дата	Учасники	Результат	Значення

Перший хрестовий похід **1096-1099** рік

Перший хрестовий похід

1096-1099 рр

У **1096** р. рицарі, міщани та селяни вирушили в похід на Єрусалим.

По дорозі хрестоносці захоплювали і грабували міста і села.

У 1099 р. хрестоносці захопили Єрусалим.

На Заході, у Європі, загарбання Єрусалима викликало небачену радість, а мусульмани та іудеї надовго запам'ятали єрусалимську різанину, влаштовану християнами.

Завоювання Єрусалиму хрестоносцями (картина художника Еміля Сіньола, 1847 р.)

Держави хрестоносців на сході. Духовно-рицарські ордени.

Вздовж вузького узбережжя Сирії і Палестини хрестоносці створили свої феодальні держави. Головною з них було Єрусалимське королівство.

Держави хрестоносців на сході. Духовно-рицарські ордени.

Орден тамплієрів
(“храмовників”)

Орден іоаннітів
(госпітальєрів)

Тевтонський орден
(Німецький)

Для захисту і
розширення
володінь
хрестоносців
у Палестині
були створені
духовно-
рицарські
ордени.

Представники
рицарських орденів

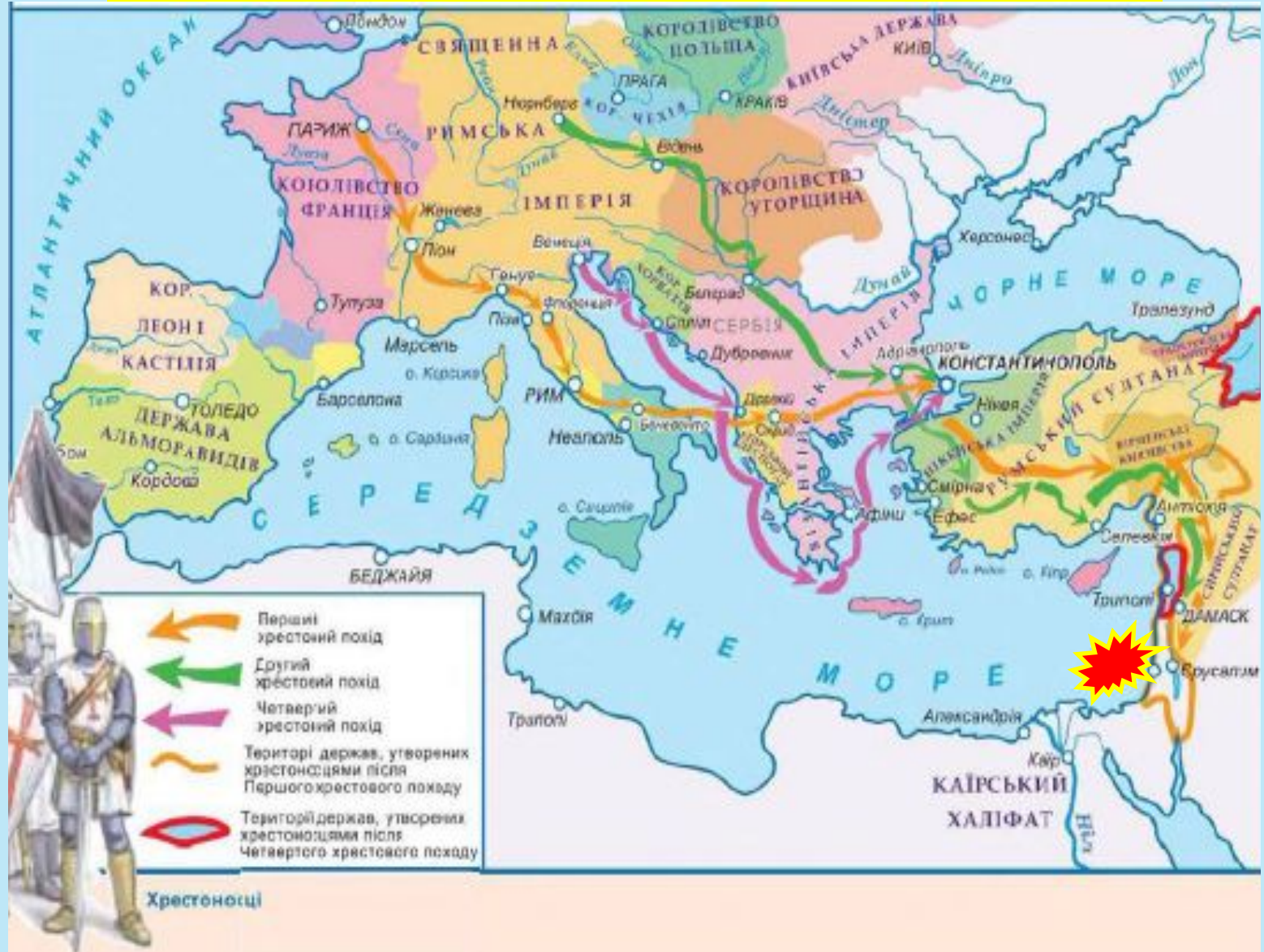
■ Щит госпітальєрів

■ Щит тамплієрів

■ Щит тевтонів

Другий хрестовий похід **1147—1149 рр.**

Другий хрестовий похід
1147—1149 рр.

У **1147** р. був організований
другий хрестовий похід.

Його очолив
французький король **Людовік VII** і
німецький імператор **Конрад III**.

*Похід закінчився
цілковитою поразкою
хрестоносців.*

У 1187 р.
єгипетський
правитель
Юсуф Салах
ад-Дін
захопив
Єрусалим.

Третій хрестовий похід 1189—1192 рр.

Третій хрестовий похід 1189—1192 рр.

Після двох років облоги хрестоносцям вдалось захопити порт Акру, який став столицею Єрусалимського королівства, але відвоювати Єрусалим у мусульман не вдалося.

Четвертий хрестовий похід **1202—1204 рр.**

Четвертий хрестовий похід

1202—1204 рр.

У **1202** р. розпочався
четвертий хрестовий похід.

Хрестоносці у **1204** р.

захопили і сплюндрували

Константинополь.

Вони по-варварськи пограбували
місто та вбили тисячі жителів.

1204 р.

— Захоплення Константинополя

ВІЗАНТІЙСЬКИЙ ІСТОРИК ПРО ПОГРАБУВАННЯ КОНСТАНТИНОПОЛЯ ХРЕСТОНОСЦЯМИ

Про пограбування головного храму (Святої Софії) не можна байдуже навіть слухати. Коштовні речі надзвичайної краси було порубано на шматки й поділено між воїнами. Коли їм потрібно було вивезти з храму священний посуд, предмети надзвичайної майстерності та рідкості, срібло і золото, вони ввели у притвори храмів мулів і коней із сідлами.

Важко й неможливо було пом'якшити благаннями і вмилоствити цей варварський народ. Кожен мусив боятися за своє життя; на вулицях — плач, крики і стогін, на роздоріжжях — ридання, у храмах — жалібні голосіння. Отак-от чинили беззаконня західні війська, всіх позбавляючи грошей та майна, житла та одягу.

Взяття Константинополя
хрестоносцями в 1204 р.
(мініатюра XV ст.)

Дитячий хрестовий похід **1212 р.**

Історичні подробиці

У 1212 р. був організований так званий **дитячий хрестовий похід**. Релігійні фанатики думали, що Свята Земля може впасти перед безгрішними дітьми. До Палестини з Франції і Німеччини вирушило близько 50 тис. беззбройних дітей і підлітків. Цей похід закінчився ганебно. Діти не витримали труднощів походу: багато з них загинули, частково були продані в рабство.

Діти вирушають у хрестовий похід
(картина художника
Гюстава Доре, 1877 р.)

Пізніше відбулись ще
чотири хрестові походи –
усі невдалі:

- 1217-1221 рр.
- 1228-1229 рр.
- 1248-1254 рр.
- 1270 р.

«Наслідки хрестових походів»

Позитивні

1. Розширення знань християн і мусульман одне про одного.
2. Розвиток торгівлі зі східними країнами.
3. Запозичення наукових знань європейцями.
4. Знайомство європейців з новими сільськогосподарськими культурами.
5. Сприйняття європейцями нових звичаїв (використання подушок, виделок, миття рук перед їжею)

Негативні

1. Численні людські жертви.
2. Руйнування міст і загибель пам'ятників культури.
3. Посилення ворожнечі між православним Сходом (Візантією) та католицьким Заходом (Римом)

ХРЕСТОВІ ПОХОДИ

Онлайн-вправа

https https:// https://learningapps https:// learnin
gapps. https://learningapps. org https://learningap
ps.org/ https://learningapps.org/ display https://le
arningapps.org/display? https://learningapps.org/
display? v https://learningapps.org/display?v = http
s://learningapps.org/display?v= p https://learning
apps.org/display?v=p 3 https://learningapps.org/d
isplay?v=p3 gnjfs https://learningapps.org/display
?v=p3gnjfs 7 https://learningapps.org/display?v=p
3gnjfs7 t https://learningapps.org/display?v=p3gnj
fs7t 20